

SỐ 755

PHẬT THUYẾT TỊNH Ý ƯU-BÀ-TẮC SỞ VẤN KINH

Hán dịch: Đời Tống, Tam tạng Thi Hộ, người xứ Tây Thiên Trúc.

Tôi nghe như vậy:

Một thuở nọ, Đức Phật cùng đại chúng ở tại khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc thuộc nước Xá-vệ. Bấy giờ, trong thành có một Tộc tánh tử con của Đâu-nê-da tên là Tịnh Ý đến chỗ Đức Phật, thấy tướng tốt của Đức Phật nên Tịnh Ý rất hoan hỷ, khen ngợi, chắp tay cung kính lạy sát chân rồi lui qua một bên.

Bấy giờ Tịnh Ý bạch trước Phật rằng:

–Bạch Thế Tôn! Con có một việc nhỏ muốn xin được hỏi, kính xin Thế Tôn cho phép con nói.

Đức Phật bảo:

–Này Tịnh Ý! Ông có nghi ngờ điều gì cứ hỏi, ta sẽ giải nghi cho.

Tịnh Ý thưa:

–Bạch Thế Tôn! Con thấy tất cả chúng sinh trên thế gian mỗi mỗi hành tướng đều khác nhau. Có người sống lâu, có người chết yểu, có người nhiều bệnh, có người ít bệnh, có người đẹp đẽ, có người xấu xí, có người như ý, có người không như ý, có người sinh trong dòng họ thấp hèn, có người sinh trong dòng họ cao quý, có người giàu sang, có người nghèo khổ, có người ngu si, có người trí tuệ. Những hạng người như thế mỗi mỗi đều khác biệt nhau, vì nhân duyên gì mà có những báo ứng như vậy, kính xin Thế Tôn giảng nói cho con được biết.

Đức Phật bảo:

–Này Tịnh Ý! Ông nên biết chúng sinh trên thế gian do tạo nhân có sai biệt nên thọ nhận quả báo cũng đều sai khác.

Tịnh Ý lại hỏi:

–Bạch Thế Tôn! Như lời Thế Tôn nói về nhân quả sai biệt, cúi xin Thế Tôn nói tóm lược nhằm mở bày cho con được rõ. Nếu nói rộng thì đối với nghĩa ấy con không thể hiểu nổi.

Đức Phật bảo:

–Này Tịnh Ý! Ông nên nghe rõ, suy nghĩ kỹ, ta sẽ vì ông mà giảng nói.

Tịnh Ý vâng lời.

Đức Phật bảo:

–Này Tịnh Ý! Ông nên biết. Có kẻ nam, người nữ nào trong thế gian, tâm luôn ác độc, cầm dao gậy rình tìm đủ cách để giết hại chúng sinh không chút Từ bi, không có

tâm xấu hổ. Hoặc tự tay giết, hoặc bảo người khác giết. Do nhân duyên này, sau khi qua đời bị đọa vào đường ác, chịu khổ báo trong địa ngục. Quả báo địa ngục hết, dù được làm người nhưng sinh ra chỗ nào cũng bị chết yếu. Tịnh Ý nên biết! Do nhân sát sinh mà nhận lấy quả báo chết yếu.

Này Tịnh Ý! Kẻ nam, người nữ nào trong thế gian với tâm không độc ác, không cầm dao gậy, không giết hại chúng sinh, luôn có lòng Từ bi, có xấu hổ lớn. Do nhân duyên này, sau khi qua đời được sinh vào đường lành trong cõi trời. Hết quả báo nơi cõi trời được làm người, sinh ra nơi nào cũng được sống lâu. Tịnh Ý nên biết! Nhờ không sát sinh mà được quả báo sống lâu.

Này Tịnh Ý! Kẻ nam, người nữ nào cầm dao, gậy gộc, ngói đá đánh ném loài hữu tình, hoặc tự tay xúc não chúng sinh. Do nhân duyên này, sau khi qua đời bị đọa vào đường ác chịu khổ nơi địa ngục. Hết quả báo nơi địa ngục, dù được làm người nhưng sinh ra nơi nào cũng nhiều tật bệnh. Tịnh Ý nên biết! Do tạo nhân nào hại mà nhận lấy quả báo nhiều tật bệnh.

Này Tịnh Ý! Kẻ nam, người nữ nào không cầm dao, gậy gộc, ngói đá đánh ném loài hữu tình, không tự tay xúc não chúng sinh. Nhờ nhân duyên này, sau khi qua đời sinh vào đường lành nơi cõi trời. Hết quả báo nơi cõi trời được sinh làm người, sinh ra chỗ nào cũng ít bệnh tật. Tịnh Ý nên biết! Do không gây nhân nào hại nên được quả báo ít bệnh tật.

Này Tịnh Ý! Có kẻ nam, người nữ nào thường nổi sân hận, bực tức tạo ra nhiều tội lỗi. Do nhân duyên này, sau khi qua đời bị đọa trong đường ác chịu khổ nơi địa ngục. Quả báo nơi địa ngục hết, dù được làm người, nhưng sinh ra nơi nào cũng bị tướng mạo xấu xí. Tịnh Ý nên biết! Do nhân duyên giận dữ mà chịu lấy quả báo thân tướng xấu xí.

Này Tịnh Ý! Có kẻ nam, người nữ nào không giận dữ, sân hận, không tạo các tội lỗi. Nhờ nhân duyên này, sau khi qua đời được sinh vào đường lành trong cõi trời. Hết quả báo trong cõi trời được làm người, sinh ra nơi nào cũng có tướng mạo đẹp đẽ. Tịnh Ý nên biết! Do không gây nhân sân hận nên được quả báo thân tướng đẹp đẽ.

Này Tịnh Ý! Có kẻ nam, người nữ nào thấy người khác được lợi dưỡng cho đến được tiếng khen, hoặc được các việc như ý thì liền dùng đủ cách để cản trở khiến họ không thành tựu. Do nhân duyên này, sau khi qua đời sinh vào đường ác chịu khổ nơi địa ngục. Hết quả báo nơi địa ngục, dù được làm người nhưng sinh ra nơi nào, hễ làm điều gì cũng không bao giờ như ý. Tịnh Ý nên biết! Do nhân duyên làm cản trở việc như ý mà nhận lấy quả báo không như ý.

Này Tịnh Ý! Có kẻ nam, người nữ nào thấy người khác được lợi dưỡng, cho đến được tiếng khen và được các việc như ý không dùng cách để cản trở, lại muốn họ được thành tựu. Do nhân duyên này, sau khi qua đời được sinh vào đường lành trong cõi trời. Hết quả báo nơi cõi trời, được sinh làm người, sinh ra nơi nào hễ làm điều gì cũng đều được như ý. Tịnh Ý nên biết! Do không làm cản trở việc như ý nơi người khác nên được quả báo như ý.

Này Tịnh Ý! Có kẻ nam, người nữ nào đối với người đáng tôn trọng thì không tôn trọng, người đáng cung kính thì không cung kính, đáng cúng dường lại không cúng dường, luôn có tâm ngã mạn, tự cao, tự đại. Do nhân duyên này sau khi qua đời bị đọa vào đường ác chịu khổ trong địa ngục. Hết quả báo nơi địa ngục, dù được làm người nhưng sinh ra nơi nào cũng sinh trong dòng họ thấp hèn. Tịnh Ý nên biết! Do tạo nhân với tâm ngã mạn, tự cao, tự đại mà chịu lấy quả báo sinh vào dòng họ thấp hèn.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Này Tịnh Ý! Có kẻ nam, người nữ nào đối với người đáng tôn trọng thì tôn trọng, người đáng cung kính thì cung kính, người đáng cúng dường thì cúng dường, không có tâm ngã mạn, tự cao. Do nhân duyên này sau khi qua đời sinh vào đường lành trong cõi trời. Hết quả báo nơi cõi trời được làm người, sinh ra nơi nào cũng ở trong dòng họ cao quý. Tịnh Ý nên biết! Do nhân không có tâm ngã mạn, tự cao mà được quả báo sinh trong dòng họ cao quý.

Này Tịnh Ý! Có kẻ nam, người nữ nào keo kiệt, không đem thức ăn uống, áo quần, đồ nằm, thuốc thang, phòng xá, giường chiếu cho đến hương xoa, hương bột để cúng dường Sa-môn, Bà-la-môn... Do nhân duyên này, sau khi qua đời bị đọa vào đường ác chịu khổ trong địa ngục. Hết quả báo nơi địa ngục dù được sinh làm người, nhưng sinh ra nơi nào cũng bần cùng thiếu thốn. Tịnh Ý nên biết! Do nhân keo kiệt mà nhận lấy quả báo bần cùng.

Này Tịnh Ý! Có kẻ nam, người nữ nào không keo kiệt, thường đem thức ăn uống, quần áo, đồ nằm, thuốc thang, phòng xá, giường chiếu cho đến hương xoa, hương bột cúng dường Sa-môn, Bà-la-môn... Do nhân duyên này, sau khi qua đời, được sinh vào đường lành trong cõi trời. Hết quả báo nơi cõi trời, được sinh làm người, sinh ra nơi nào cũng được giàu sang và có quyền lực. Tịnh Ý nên biết! Do nhân không keo kiệt mà được quả báo giàu sang.

Này Tịnh Ý! Kẻ nam, người nữ nào tâm không ưa thích kinh điển chánh pháp, lại không thưa thỉnh những vị Sa-môn, Bà-la-môn để học hỏi các nghĩa lý: “Điều gì là thiện? Điều gì là ác? Điều gì nên phát khởi? Điều gì không nên phát khởi? Điều gì nên làm và điều gì không nên làm?” Không chịu thỉnh hỏi để các vị kia giải nghi những điều ấy. Do nhân duyên này mà sau khi qua đời bị đọa vào đường ác, chịu khổ trong địa ngục. Hết quả báo nơi địa ngục, dù được sinh làm người nhưng sinh ra nơi nào cũng bị ngu si, không có trí. Tịnh Ý nên biết! Do nhân không ưa thích chánh pháp, không thỉnh hỏi chánh pháp mà nhận lấy quả báo ngu si.

Này Tịnh Ý! Kẻ nam, người nữ nào tâm luôn ưa thích kinh điển, chánh pháp, hay thỉnh hỏi các Sa-môn, Bà-la-môn về những nghĩa lý: “Điều gì thiện? Điều gì ác? Điều gì nên phát khởi? Điều gì không nên phát khởi? Điều gì nên làm? Điều gì không nên làm?” Thường hay thỉnh hỏi để giải nghi. Do nhân duyên này, sau khi qua đời, được sinh vào đường lành trong cõi trời. Hết quả báo nơi cõi trời được sinh làm người, sinh ra nơi nào cũng đầy đủ đại trí tuệ. Tịnh Ý nên biết! Do nhân ưa thích chánh pháp, thỉnh hỏi chánh pháp mà được quả báo có nhiều trí tuệ.

Này Tịnh Ý! Như trên ta đã giảng nói về quả báo, mỗi mỗi đều sai khác. Cho nên biết rằng nhân chết yếu thì bị quả chết yếu, nhân sống lâu thì quả sống lâu, nhân nhiều bệnh đưa đến quả báo nhiều bệnh, nhân ít bệnh thì quả báo ít bệnh, nhân xấu xí đưa đến quả báo xấu xí, nhân xinh đẹp được quả báo xinh đẹp, nhân không như ý đưa đến quả báo không như ý, nhân như ý được quả báo như ý, nhân dòng họ thấp hèn đưa đến quả báo dòng họ thấp hèn, nhân dòng họ cao quý được quả báo dòng họ cao quý, nhân giàu sang được quả báo giàu sang, nhân bần cùng mắc quả báo bần cùng, nhân ngu si bị quả báo ngu si, nhân trí tuệ được quả báo trí tuệ. Này Tịnh Ý! Cho nên nay ông hãy thấu tỏ đúng như thật về nhân quả chết yếu, nhân quả sống lâu, nhân quả nhiều bệnh, nhân quả ít bệnh, nhân quả xấu xí, nhân quả xinh đẹp, nhân quả không như ý, nhân quả như ý, nhân quả dòng họ thấp hèn, nhân quả dòng họ cao quý, nhân quả bần cùng, nhân quả giàu sang, nhân quả ngu si, nhân quả trí tuệ đều là điều Phật giảng nói. Vì thế người trí

nên y theo lời giảng dạy mà sống (*hành*).

Tịnh Ý nên biết! Đức Phật nói sống lâu là quả báo tốt đẹp, ít bệnh là quả báo tốt đẹp, xinh đẹp là quả báo tốt đẹp, như ý là quả báo tốt đẹp, dòng họ cao quý là quả báo tốt đẹp, giàu sang là quả báo tốt đẹp, trí tuệ là quả báo tốt đẹp. Tịnh Ý nên biết! Các pháp này đều do Phật nói, ông nên tu học.

Bấy giờ, Tịnh Ý con ông Đâu-nê-da được nghe pháp như thế lòng rất vui mừng, bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Giống như những chỗ tối tăm trong thế gian không thể thông suốt. Cũng vậy, người hành đạo tuy có mắt nhưng không thể quán chiếu. Nếu người có trí thì cầm đuốc đi ắt được thông suốt. Thế Tôn cũng vậy, khéo giảng nói chánh pháp trừ diệt mọi ngu si cho muôn người và phân biệt rõ các pháp: điều này thiện, điều này ác, điều này nên phát khởi, điều này không nên phát khởi, điều này nên làm, điều này không nên làm. Các pháp như vậy, chỉ có Đức Như Lai Ứng Cúng Chánh Đẳng Chánh Giác xuất hiện trong thế gian mới có thể khéo thuyết giảng rõ. Nay con đã được lợi ích hoàn toàn, con xin quy y Phật, Pháp, Tăng giữ các giới không sát sinh... làm Ưu-bà-tắc, cúi xin Đức Thế Tôn chấp nhận.

Đức Phật bảo:

–Lành thay! Ta nay thu nhận ông.

Bấy giờ, Ưu-bà-tắc Tịnh Ý bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Các Tộc tánh tử trong thành Xá-vệ này nếu nghe được sự việc này đều nghĩ rằng: “Con ông Đâu-nê-da đang ở trong đêm dài tăm tối mà khéo vì chúng sinh đã mở bày lợi ích.”

Nói vậy xong, Ưu-bà-tắc Tịnh Ý lạy Phật rồi lui ra.

